

2. Dotacje podmiotowe na straty otrzymują przedsiębiorstwa w granicach określonych na dany rok planem.

3. W razie przekroczenia przez przedsiębiorstwo planowanej straty lub poniesienia straty zamiast planowanego zysku, zarówno przy rozliczeniach okresowych, jak i przy ostatecznym rozliczeniu rocznym, zjednoczenie może udzielić przedsiębiorstwu dodatkowych dotacji na straty lub może udzielić subwencji albo pożyczki zwrotnej z funduszu rezerwowego na pokrycie niedoboru środków obrotowych powstałego wskutek ponadplanowej lub nie planowanej straty. Dotacje te (subwencji) lub pożyczki mogą być udzielone po uprzednim przeprowadzeniu szczegółowej analizy przyczyn powstania strat ponadplanowych lub nie planowanych oraz ustaleniu środków do ich usunięcia.

4. Jeżeli faktyczna strata przedsiębiorstwa przy rozliczeniach okresowych i rocznych kształtuje się poniżej straty planowej, przedsiębiorstwo otrzymuje dotację na straty na zasadach wynikających z odpowiedniego zastosowania § 46.

CZĘŚĆ III.

Przepisy szczególne

§ 51. 1. W celu uwzględnienia specyficznych warunków branżowych niektórych zjednoczeń i przedsiębiorstw, Minister Finansów może, z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego ministra, w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i właściwym ministrem wprowadzić w stosunku do tych zjednoczeń i przedsiębiorstw określone odstępstwa od poszczególnych przepisów niniejszej uchwały, z zachowaniem jednak podstawowych zasad reformy systemu finansowego, wynikających z tej uchwały.

2. Przepisy, o których mowa w ust. 1, mogą w szczególności dotyczyć tworzenia niektórych funduszy zjednoczeń i przedsiębiorstw oraz gospodarki tymi funduszami.

CZĘŚĆ IV.

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 52. Minister Finansów może na wniosek właściwego ministra i w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Pla-

nowania przy Radzie Ministrów rozciągnąć przepisy uchwały na zjednoczenia i przedsiębiorstwa, które nie są nią objęte.

§ 53. Zasady gospodarowania środkami funduszu postępu techniczno-ekonomicznego oraz finansowania działalności pozaooperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym regulują odrębne przepisy.

§ 54. 1. Przepisy niniejszej uchwały stosuje się również odpowiednio do przedsiębiorstw budowlano-montażowych, biur projektów, przedsiębiorstw geologicznych i geodezyjnych podległych bezpośrednio ministrom oraz do przedsiębiorstw innych niż budowlano-montażowe, wchodzących w skład zjednoczeń budownictwa. Przepisy uchwały obejmują jednostki budowlano-montażowe wchodzące w skład przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe oraz biura projektów zgrupowane w Centralnym Zarządzie Dróg Publicznych i Zjednoczeniu Kamieniołomów Drogowych.

2. W odniesieniu do ministerstw, którym podlegają bezpośrednio przedsiębiorstwa, mają odpowiednie zastosowanie przepisy niniejszej uchwały dotyczące zjednoczeń.

3. Przepisy uchwały dotyczące ministrów stosuje się również do kierowników urzędów centralnych, a przepisy dotyczące ministerstw — do urzędów centralnych.

§ 55. Upoważnia się Ministra Finansów do wydania szczegółowych przepisów wykonawczych w sprawach gospodarki finansowej oraz zasad i trybu rozliczeń z budżetem zjednoczeń i przedsiębiorstw objętych niniejszą uchwałą.

§ 56. 1. W zakresie uregulowanym niniejszą uchwałą tracą moc przepisy uchwały nr 404 Rady Ministrów z dnia 11 października 1961 r. w sprawie gospodarki finansowej zjednoczeń przedsiębiorstw państwowych objętych planowaniem centralnym (Monitor Polski z 1961 r. Nr 79, poz. 329 i z 1963 r. Nr 14, poz. 78) i przepisy wydane na podstawie tej uchwały.

2. Przepisy wymienione w ust. 1 mają zastosowanie do rozliczeń przedsiębiorstw wynikających ze sprawozdań finansowych za 1965 rok.

§ 57. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1966 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

UCHWAŁA Nr 278 RADY MINISTRÓW

z dnia 28 października 1965 r.

w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitałnych remontów jednostek państwowych.

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Jednostki państwowe mogą podejmować działalność inwestycyjną tylko na zasadach określonych w przepisach o planowaniu gospodarczym i w oparciu o wieloletnie i roczne plany inwestycyjne.

2. Jednostki bezpośrednio inwestujące są odpowiedzialne za ekonomiczne wykorzystanie posiadanych środków trwałych i utrzymanie ich w należyłym stanie technicznym.

3. Jednostki państwowe, podejmujące budowę nowych obiektów i urządzeń, i nadzorujące je organy są odpowiedzialne za uprzednie stwierdzenie niemożności uzyskania zamierzonych efektów w drodze rekonstrukcji istniejących urządzeń lub w drodze innych przedsięwzięć techniczno-organizacyjnych bądź za stwierdzenie — na podstawie rachunku ekonomicznego — że dokonanie rekonstrukcji jest niecelowe.

4. Jednostki inwestujące i nadzorujące je organy obowiązane są przestrzegać wymagań ustalonych dla projektowania, realizacji i finansowania inwestycji i są odpowiedzialne za skutki spowodowane nieprzebraniem tych wymagań. Jednostki te w szczególności są odpowiedzialne za

osiągnięcie w wyniku inwestycji i w granicach planowego kosztu inwestycji efektów określonych w dokumentacji inwestycji.

§ 2. 1. Inwestycje polegające na budownictwie mogą być rozpoczynane, jeżeli:

- 1) inwestor posiada zatwierdzoną dokumentację inwestycji w zakresie określonym obowiązującymi przepisami, a jeżeli przepisy zezwalają na rozpoczęcie inwestycji bez pełnej dokumentacji — dopływ brakującej dokumentacji, według umowy zawartej z wykonawcą dokumentacji, jest zapewniony w terminach umożliwiających prowadzenie robót zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem budowy,
- 2) została zawarta umowa o wykonanie robót przez uspołecznione przedsiębiorstwo budowlano-montażowe lub jeżeli inwestor zapewnił wykonawstwo robót sposobem gospodarczym,
- 3) inwestor ma zapewnione środki na sfinansowanie inwestycji,
- 4) bank przyjął inwestycję do finansowania.

2. Polegające na budownictwie inwestycje produkcyjne mogą być rozpoczynane, jeżeli zostały spełnione wymagania określone w ust. 1, a ponadto inwestor:

- 1) dokonał stwierdzenia, o którym mowa w § 1 ust. 3,
- 2) posiada oświadczenia o zapewnieniu dostaw lub stwierdzoną możliwość zaopatrzenia w podstawowe maszyny i urządzenia krajowe i zagraniczne, stanowiące wyposażenie budowanego obiektu — w terminach dostosowanych do postępu realizacji inwestycji.

3. Jeżeli dla inwestycji polegających na budownictwie określone zostały cykle budowy, inwestor powinien posiadać zobowiązanie wykonawcy lub zorganizować wykonawstwo robót sposobem gospodarczym dla zrealizowania inwestycji w terminie nie dłuższym od obowiązującego cyklu budowy.

4. Inwestycje nie związane z budownictwem mogą być realizowane, jeżeli spełnione zostały warunki określone w ust. 1 pkt 3 i 4.

§ 3. 1. Inwestycją w rozumieniu niniejszej uchwały jest część przedsięwzięcia inwestycyjnego stanowiąca wyodrębnione w dokumentacji inwestycji zadanie inwestycyjne.

2. Ilekroć mowa w uchwale o planowym koszcie inwestycji, należy przez to rozumieć koszt zadania inwestycyjnego określony w zestawieniu kosztów zadania inwestycyjnego, zatwierdzonym w ramach dokumentacji inwestycji, stanowiącej podstawę włączenia inwestycji do planu.

§ 4. 1. W celu przyjęcia przez bank do finansowania inwestycji polegającej na budownictwie inwestor obowiązany jest złożyć bankowi:

- 1) plan rzeczowo-finansowy całości nakładów objętych zadaniem inwestycyjnym,
- 2) oświadczenie o stanie posiadanej dokumentacji inwestycji,
- 3) część ogólną i ekonomiczną projektu wstępnego, a gdy inwestycja ma być realizowana na podstawie jedno-stadiowej dokumentacji — część ogólną dokumentacji dla przedsięwzięcia inwestycyjnego,
- 4) zbiorcze zestawienie kosztów dla przedsięwzięcia inwestycyjnego oraz zestawienia kosztów dla zadań inwestycyjnych planowanych do rozpoczęcia w danym roku,
- 5) harmonogram realizacji inwestycji.

2. Dla inwestycji nie związanych z budownictwem inwestycyjnym, jak również dla zadań polegających na przygotowaniu dokumentacji przyszłościowej inwestor jest obowiązany złożyć bankowi plan nakładów wraz z uzasadnieniem ich celowości; nie dotyczy to zakupów jednostek i zakładów budżetowych.

3. Bank nie przyjmuje do finansowania inwestycji, jeśli stwierdzi, że podjęcie i planowany sposób realizacji inwestycji nie odpowiada warunkom określonym w §§ 1 i 2.

4. O odmowie przyjęcia inwestycji do finansowania bank zawiadamia inwestora.

5. Dokonywanie nakładów inwestycyjnych bez uprzedniego przyjęcia przez bank inwestycji do finansowania jest niedozwolone. Nakłady wbrew temu dokonane podlegają pokryciu ze środków przeznaczonych na działalność bieżącą. Nakłady te w jednostkach działających według zasad rozrachunku gospodarczego podlegają odpisaniu w ciężar strat. Bank może wyjątkowo wyrazić zgodę na pokrycie ze środków inwestycyjnych nakładów poniesionych przed przyjęciem inwestycji do finansowania, jeśli ich podjęcie było konieczne dla zapobieżenia możliwościom powstania awarii lub też w celu uniknięcia grozących szkód i strat.

§ 5. 1. Banki finansujące inwestycje kontrolują działalność inwestora, biur projektów i przedsiębiorstw budowlano-montażowych we wszystkich stadiach realizacji inwestycji.

2. Inwestorzy są zobowiązani na żądanie banku do okazania bankom wszelkich dokumentów dotyczących realizacji inwestycji, jak też do udzielania bankowi niezbędnych wyjaśnień w toku przeprowadzanych przez bank czynności kontrolnych.

3. Zjednoczenia i inne organizacje równorzędne obowiązane są składać w centrali banku finansującego inwestycje zjednoczeń lub przedsiębiorstw bądź w oddziale wyznaczonym przez centralę banku zatwierdzone programy rekonstrukcji branż i założenia generalne inwestycji, opracowane dla poszczególnych branż lub kierunków produkcji i usług.

§ 6. 1. Inwestor po zakończeniu zadania inwestycyjnego obowiązany jest przedłożyć nadzorującej go jednostce i bankowi rozliczenie z wykonania i oddania do użytku zdolności produkcyjnych lub usługowych bądź innych efektów, a następnie — rozliczenie z zagospodarowania oddanych do użytku zadań inwestycyjnych i osiągnięcia planowanych efektów gospodarczych.

2. Odrębne przepisy określają formę, tryb i terminy składania wymienionych rozliczeń.

§ 7. Środki pochodzące z budżetu — przelane na rachunki finansowania inwestycji, a nie wykorzystane w okresie roku kalendarzowego — pozostają w dyspozycji właściwych jednostek na rok następny i mogą być zużyte na sfinansowanie nakładów planowych, nie zrealizowanych w roku poprzednim.

II. Inwestycje i kapitałowe remonty jednostek objętych lub rozliczających się z budżetem centralnym.

Inwestycje centralne.

§ 8. Inwestycje centralne rozpoczynane po dniu 1 stycznia 1966 r. bank finansuje z kredytu bankowego.

§ 9. 1. Bank udziela kredytu na inwestycje objęte spisem nowo rozpoczynanych inwestycji centralnych, stanowiącym załącznik do uchwały o narodowym planie gospodarczym.

2. Bank nie udziela kredytu, jeśli stwierdzi, że inwestycja nie odpowiada warunkom określonym w §§ 1, 2 i 4. O braku warunków do udzielania kredytu bank powiadamia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministra Finansów i właściwego ministra.

3. Inwestycje, o których mowa w ust. 2, mogą być przez bank przyjęte do finansowania na podstawie decyzji Rady

Ministrów podjętej w ramach uchwały o narodowym planie gospodarczym lub w późniejszym terminie. Decyzja ta określi jednocześnie źródła i warunki finansowania inwestycji nie odpowiadających ustalonym wymaganiom.

§ 10. 1. Kredytobiorcą jest przedsiębiorstwo prowadzące działalność eksploatacyjną według zasad pełnego rozrachunku gospodarczego, w pozostałych zaś przypadkach — zjednoczenie.

2. Jeśli kredytobiorcą jest zjednoczenie, może ono upoważnić jednostkę podległą, na której rzecz realizuje się inwestycje (przedsiębiorstwo w budowie), do dysponowania środkami kredytowymi w granicach upoważnienia.

§ 11. 1. Bank udziela kredytu na całość inwestycji do wysokości planowego kosztu inwestycji.

2. Warunki kredytu określa umowa o kredyt. Termin spłaty kredytu powinien być w umowie ustalony w dostosowaniu do terminu zakończenia inwestycji, określonego przy włączeniu inwestycji do planu.

3. Termin spłaty kredytu przesuwają się odpowiednio w wypadku, gdy plan oddawania inwestycji do użytku został zmieniony w trybie określonym przepisami.

§ 12. 1. Kredyt przy inwestycjach wieloletnich podlega podziałowi na poszczególne lata zgodnie z harmonogramem realizacji inwestycji.

2. Podział kredytu na okresy roczne może być przez bank zmieniony w oparciu o aktualny stan dokumentacji inwestycji, faktyczny przebieg inwestycji w okresach poprzednich oraz możliwości realizacyjne w przyszłości.

§ 13. 1. Wielkość kredytu bankowego na dany rok z podziałem między ministerstwa określa plan kredytowy w powiązaniu z ogólną sumą nakładów na inwestycje centralne, określone w narodowym planie gospodarczym.

2. Bank udziela kredytów na nowo rozpoczynane inwestycje w granicach globalnych sum kredytu, określonych dla ministerstw, po uwzględnieniu zapotrzebowania na inwestycje kontynuowane, wynikającego z prowadzonego przez bank rachunku zaangażowania.

§ 14. 1. Kredyt na inwestycje centralne jest bezprocentowy z wyjątkiem przewidzianym w ust. 2 i 3.

2. Bank pobiera oprocentowanie od kredytu dodatkowego przydzielonego na pokrycie nakładów dokonanych ponad planowy koszt inwestycji. Nie podlega oprocentowaniu dodatkowy kredyt w wypadku, gdy koszt planowy został zwiększony z rezerwy zbiorczego zestawienia kosztów przedsięwzięcia inwestycyjnego.

3. Oprocentowaniu podlega całość kredytu za okres czasu po upływie terminu spłaty, określonego w umowie o przyznaniu kredytu (§ 11 ust. 2).

4. Odsetki naliczone przez bank zaliczane są na straty inwestycyjne przedsiębiorstwa i podlegają pokryciu w ciężar wyników.

5. Inwestor obowiązany jest dochodzić od swoich kontrahentów odszkodowania za poniesione straty, jeżeli one powstały na skutek niezgodnego z warunkami umów wykonania dostaw, robót i usług.

6. Banki finansujące inwestycje obowiązane są powiadamiać prezesa właściwej komisji arbitrażowej o stwierdzonych przez siebie wypadkach rażących uchybień w zakresie wykonywania zawartych umów o dostawy, roboty i usługi inwestycyjne, a to celem stworzenia podstaw do przeprowadzenia właściwego postępowania zmierzającego do wyegzekwowania odszkodowań umownych.

7. Minister Finansów określa zasady kwalifikowania wydatków do strat inwestycyjnych oraz zasady ich ewidencji i rozliczania.

§ 15. 1. Planowy koszt inwestycji może być w toku realizacji inwestycji podwyższony w trybie przewidzianym przepisami. Jednostka występująca o zmianę planowego kosztu inwestycji obowiązana jest przedłożyć bankowi odpis swego wystąpienia.

2. Decyzja o zwiększeniu planowego kosztu inwestycji powinna określać jednocześnie źródła pokrycia zwiększonych kosztów.

3. Pokrycie zwiększonych kosztów z kredytu bankowego, podlegającego spłacie po zakończeniu inwestycji ze środków budżetowych lub amortyzacji scentralizowanej, może nastąpić na podstawie decyzji organu uprawnionego do przyznawania dodatkowych kredytów budżetowych.

§ 16. 1. Inwestor po zakończeniu inwestycji spłaca kredyt bankowy z przelanych mu na ten cel przez jednostkę nadrzędną dotacji.

2. Zjednoczenie w ciągu jednego miesiąca po otrzymaniu od inwestora i zaakceptowaniu rozliczenia (§ 6) powinno dokonać przelewu dotacji w celu pokrycia kredytu. Zjednoczenie dokonuje przelewu w pierwszym rzędzie z rachunku amortyzacji scentralizowanej (§ 30); w razie niewystarczalności środków na tym rachunku zjednoczenie udziela dotacji ze środków budżetowych.

§ 17. 1. Jeżeli z rozliczenia wynika, że zadanie inwestycyjne zostało wykonane mniejszym kosztem niż wynosi koszt planowy, określony w dokumentach będących podstawą włączenia inwestycji do planu inwestycyjnego (projekt wstępny), połowa uzyskanej oszczędności przypada na rzecz inwestora i innych jednostek (biuro projektów, przedsiębiorstwo budowlano-montażowe, dostawcy maszyn i urządzeń), które przyczyniły się do wygosparowania oszczędności. O podziale tej części oszczędności między zainteresowanych decyduje zjednoczenie na wniosek komisji odbioru, zawarty w protokole odbioru końcowego i przekazania inwestycji do użytku (eksploatacji).

2. Przypadającą do wypłaty zainteresowanym kwotę oszczędności jednostki te przeznaczają w połowie na zakładowy fundusz mieszkaniowy, a w połowie na fundusz rozwoju (fundusz inwestycyjno-remontowy).

3. W celu dokonania rozliczenia z zainteresowanymi, zjednoczenie przelewa ze swego rachunku amortyzacji scentralizowanej lub ze swego rachunku środków budżetowych na odrębny rachunek bankowy kwotę równą połowie wygosparowanej oszczędności.

4. Na wniosek inwestora, w którym inwestor udowodni, że w okresie czasu przewidzianym na osiągnięcie zdolności produkcyjnej uzyskano poziom produkcji i inne wskaźniki techniczno-ekonomiczne określone w dokumentacji inwestycji, zjednoczenie podejmuje decyzję o wypłacie zainteresowanym kwoty oszczędności odprowadzonej na rachunek bankowy (ust. 3). Jeśli inwestor w tymże okresie nie osiągnął poziomu produkcji lub nie uzyskał innych wskaźników techniczno-ekonomicznych określonych w dokumentacji inwestycji, właściwy minister na wniosek zjednoczenia, zaopiniowany przez bank, może podjąć decyzję o wypłacie zainteresowanym odpowiedniej części kwoty oszczędności odprowadzonej na rachunek bankowy; pozostała na rachunku bankowym kwota bank odprowadza do budżetu.

5. Jeśli z rozliczenia wynika, że koszt inwestycji przekracza koszt planowy, przekroczenie podlega pokryciu ze środków obrotowych przedsiębiorstwa, a gdy przedsiębiorstwo nie prowadzi działalności eksploatacyjnej — ze środ-

ków funduszu rezerwowego zjednoczenia. Środki obrotowe zużyte na pokrycie przekroczenia obciążają wyniki przedsiębiorstw.

§ 18. 1. Przepisy §§ 9—16 i 17 ust. 1—4 nie dotyczą:

- 1) inwestycji priorytetowych,
- 2) inwestycji centralnych realizowanych przez jednostki nadzorowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych; do jednostek tych nie ma również zastosowania § 52 ust. 2—4,
- 3) pozostałych inwestycji centralnych rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 1966 r.

2. Inwestycje priorytetowe finansowane są ze środków budżetowych.

3. Inwestycje wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3 finansowane są ze środków budżetowych i amortyzacji scentralizowanej zjednoczenia do wysokości kosztu planowego inwestycji. W razie stwierdzenia, że koszt planowy został przekroczony, bank wstrzymuje wypłaty.

4. Banki są uprawnione do udzielania kredytu na przyspieszenie realizacji inwestycji wymienionych w ust. 1. Kredyt podlega spłacie najpóźniej ze środków przydzielonych inwestorowi w roku następnym. Przydział inwestorowi środków na rok następny powinien uwzględniać potrzeby wynikające z obowiązku spłaty kredytu.

§ 19. Minister Finansów upoważniony jest do określenia dalszych rodzajów inwestycji wyłączonych spod bieżącego finansowania kredytem bankowym. Do inwestycji tych będą miały zastosowanie przepisy § 18 ust. 3 i 4. Minister Finansów może również rozciągnąć zasady kredytowania inwestycji na inwestycje rozpoczęte przed 1 stycznia 1966 r.

§ 20. Tryb udzielania i rozliczania kredytów bankowych na inwestycje centralne, jak też tryb kontroli inwestycji centralnych określi instrukcja Banku Inwestycyjnego zatwierdzona przez Ministra Finansów.

Inwestycje zjednoczeń.

§ 21. 1. Inwestycje zjednoczeń finansowane są ze środków funduszu inwestycyjnego zjednoczeń oraz z kredytu bankowego.

2. Źródłem tworzenia funduszu inwestycyjnego zjednoczenia są dokonywane przez przedsiębiorstwa i zakłady na rzecz centrali zjednoczenia wpłaty części zysku oraz odpisów amortyzacyjnych.

3. Minister Finansów może przyznać dotację z budżetu na fundusz inwestycyjny zjednoczenia w tych wypadkach, gdy amortyzacja i zysk zjednoczenia nie wystarczą w okresie planu 5-letniego na pokrycie potrzeb w zakresie funduszu inwestycyjnego zjednoczenia.

4. Normę odpisów amortyzacyjnych zjednoczenia jako całości, przeznaczonych na fundusz inwestycyjny, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, ustala Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz z właściwym ministrem — na okres pięcioletni, z podziałem na poszczególne lata, w procencie od kwoty odpisów amortyzacyjnych planowanych przez przedsiębiorstwa i zakłady zgrupowane w zjednoczeniu.

5. Zasady określania części zysku przeznaczonego na fundusz inwestycyjny zjednoczeń regulują odrębne przepisy.

6. Jeżeli normy, o których mowa w ust. 4, określone są zbiorczo dla ministerstwa, określenia norm dla zjednoczeń dokonuje minister po porozumieniu się z centralą banku finansującego inwestycje zjednoczeń.

§ 22. 1. Ogólne rozmiary nakładów na inwestycje zjednoczeń w przekroju poszczególnych ministerstw określa narodowy plan gospodarczy.

2. W razie zwiększonej akumulacji środków na funduszach inwestycyjnych zjednoczeń, banki mogą przyjąć do finansowania inwestycje zjednoczeń ponad kwotę określoną w narodowym planie gospodarczym, w takiej jednak wysokości, aby nakłady nie przekroczyły więcej niż 5—10% kwoty określonej w tymże planie.

§ 23. 1. Zjednoczenia obowiązane są składać w bankach finansujących inwestycje:

- 1) plan akumulacji i podziału środków funduszy inwestycyjnych zjednoczeń,
- 2) plan inwestycji zjednoczeń z podziałem na inwestycje kontynuowane i planowane do rozpoczęcia w roku planowym.

2. Dalsze dokumenty niezbędne do uzyskania w banku kredytu określają instrukcje bankowe.

§ 24. 1. Bank udziela kredytów na inwestycje zjednoczeń kierując się między innymi ustaleniami planów rocznych i wieloletnich co do przyrostu zdolności produkcyjnych w danej branży i efektywnością planowanych inwestycji.

2. Kredyt bankowy stanowi uzupełnienie środków funduszu inwestycyjnego zjednoczenia w finansowaniu inwestycji. Udział środków funduszu inwestycyjnego zjednoczenia nie może być niższy niż 30% planowego kosztu inwestycji, na którą bank udzielił kredytu.

3. Bank udziela kredytu jednorazowo na całość zadania inwestycyjnego z podziałem — przy inwestycjach wieloletnich — na kwoty roczne.

4. Banki mogą udzielać zjednoczeniom kredytów krótkoterminowych na poczet planowanych w danym roku wpływów amortyzacji przeznaczonej na fundusz inwestycyjny zjednoczeń.

§ 25. 1. Kredytobiorcą jest zjednoczenie. Zjednoczenie może upoważnić przedsiębiorstwo będące inwestorem do wykonywania czynności wynikających z umowy kredytowej.

2. Kredyt podlega oprocentowaniu.

3. Bank stosuje podwyższone oprocentowanie od udzielonego kredytu po upływie terminu oddania inwestycji do użytku, określonego przy przyjęciu inwestycji do finansowania, jeżeli inwestycja do tego terminu nie została zakończona. Podwyższone oprocentowanie biegnie do czasu oddania inwestycji do użytku i jej rozliczenia.

§ 26. 1. Okres spłaty kredytu określa umowa o kredyt, w zależności od udziału kredytu bankowego w sfinansowaniu inwestycji, zwrotności nakładów sfinansowanych przy pomocy kredytu i planowanej akumulacji na funduszach inwestycyjnych zjednoczeń. Okres spłaty nie może przekraczać lat 10.

2. Spłata kredytu wraz z oprocentowaniem następuje z funduszu inwestycyjnego zjednoczenia w terminach określonych w umowie. W razie braku pokrycia w funduszu inwestycyjnym zjednoczenia bank pobiera odsetki za zwłokę, pokrywane z przyszłych wpływów funduszu inwestycyjnego zjednoczenia.

§ 27. 1. Bank dokonuje wypłat na zadania inwestycyjne w granicach środków będących w dyspozycji inwestora, nie przekraczając jednak wysokości planowego kosztu inwestycji.

2. Przekroczenie planowego kosztu inwestycji, jeżeli uprzednio koszt ten nie został zmieniony, pokrywa inwestor w ciężar środków przeznaczonych na działalność bieżącą,

ze skutkami przewidzianymi w § 17 ust. 5, a gdy inwestorem jest zjednoczenie — ze środków funduszu rezerwowego zjednoczenia.

3. Zwiększenie planowego kosztu zadania inwestycyjnego w toku realizacji może być dokonane przez uprawniony organ po uprzednim zaopiniowaniu przez bank. Decyzja zwiększenia wartości kosztorysowej inwestycji powinna określać sposób sfinansowania zwiększenia. Bank, na podstawie decyzji o zwiększeniu planowego kosztu inwestycji, może udzielić dodatkowego kredytu.

4. Od dodatkowego kredytu, o którym mowa w ust. 3, bank pobiera podwyższone oprocentowanie aż do czasu spłaty kredytu.

5. Odsetki od wykorzystanego kredytu za okres do czasu zakończenia i rozliczenia inwestycji obciążają nakłady inwestycyjne; odsetki podwyższone obciążają rachunek strat inwestycyjnych inwestora i podlega pokryciu w ciężar wyników.

6. Przepisy § 14 ust. 5 i 6 mają zastosowanie również do inwestycji zjednoczeń.

§ 28. Bank udziela kredytu na podstawie opinii komitetu kredytowego. Tryb udzielania kredytu na inwestycje zjednoczeń oraz zasady kontroli inwestycji zjednoczeń określi instrukcja Banku Inwestycyjnego zatwierdzona przez Ministra Finansów. Instrukcja ta określi również skład i zasady działania komitetu kredytowego.

§ 29. 1. Przepisy §§ 21—28 stosuje się zarówno do inwestycji realizowanych przez przedsiębiorstwa na podstawie decyzji zjednoczeń, jak też do inwestycji zjednoczeń realizowanych przez centralę zjednoczenia.

2. Własne kapitalne remonty centrale zjednoczeń finansują ze środków pochodzących z własnej amortyzacji, odoszonych na odrębny rachunek. Środki tego rachunku przekraczające nakłady na kapitalne remonty podlegają przelaniu na fundusz inwestycyjny zjednoczenia. Gdy środki tego rachunku nie są wystarczające na pokrycie nakładów na kapitalne remonty — niedobór podlega pokryciu z funduszu inwestycyjnego zjednoczenia.

§ 30. 1. Zjednoczenie gromadzi amortyzację przedsiębiorstw w części nie pozostawionej do ich dyspozycji. Amortyzacja gromadzona w zjednoczeniu przeznaczona jest, w granicach określonych w § 21, na finansowanie inwestycji zjednoczeń. Resztę amortyzacji, jeżeli inne przepisy nie stanowią inaczej, zjednoczenie przeznacza na rachunek amortyzacji scentralizowanej.

2. Amortyzacja scentralizowana pozostaje w dyspozycji zjednoczenia. Środki amortyzacji scentralizowanej przeznacza zjednoczenie na spłatę kredytów udzielonych przez bank na inwestycje centralne (§ 16) lub na bieżące finansowanie inwestycji centralnych (§ 18 ust. 3 oraz § 19). Środki amortyzacji scentralizowanej nie wykorzystane w ciągu roku pozostają w dyspozycji zjednoczenia na rok następny.

3. Jeżeli amortyzacja scentralizowana przekracza zapotrzebowanie środków na inwestycje centralne (ust. 2) w okresie planu 5-letniego, Minister Finansów może przejąć nadwyżkę do budżetu.

4. Minister Finansów określi tryb odprowadzania amortyzacji na właściwe rachunki oraz tryb rozliczania amortyzacji.

Inwestycje i kapitalne remonty przedsiębiorstw.

§ 31. 1. Przedsiębiorstwa objęte uchwałą nr 276 Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie gospo-

darki finansowej zjednoczeń przemysłowych i zgrupowanych w nich państwowych przedsiębiorstw objętych planowaniem centralnym (Monitor Polski Nr 61, poz. 316) finansują swoje inwestycje produkcyjne ze środków funduszu rozwoju (rachunku „B”) oraz z kredytu bankowego.

2. Zasady tworzenia funduszu rozwoju i przeznaczania tegoż funduszu na inwestycje określają przepisy uchwały wymienionej w ust. 1.

§ 32. 1. Przedsiębiorstwa wymienione w § 31 obowiązane są w okresie opracowywania projektu narodowego planu gospodarczego przedłożyć bankowi projekt planu finansowania inwestycji. Na podstawie tych projektów banki mogą przyjmować do finansowania inwestycje przewidziane do realizacji w roku planowym.

2. Projekty planów finansowania inwestycji mogą być zmieniane do upływu terminu przeznaczonego na opracowanie planów techniczno-ekonomicznych. Plan finansowania inwestycji stanowi część składową rocznego planu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstwa.

3. Przedsiębiorstwa mogą dokonywać w ciągu roku nakładów na inwestycje w granicach środków własnych przeznaczonych na ten cel w planach finansowania inwestycji oraz w granicach przyznanego przez bank kredytu.

4. Jeśli akumulacja środków własnych okaże się niższa od planowanej (ust. 2), a bank odmówi udzielenia kredytu, przedsiębiorstwo obowiązane jest do ograniczenia planowanego zakresu nakładów, chyba że uzyska pomoc z funduszu rezerwowego zjednoczenia.

5. Jeśli środki własne, które mogą być przeznaczone na inwestycje, okażą się wyższe od planowanych, banki mogą przyjąć do finansowania inwestycje ponad kwotę określoną w narodowym planie gospodarczym w granicach określonych w § 39 ust. 1.

§ 33. 1. Przedsiębiorstwa wymienione w § 31 finansują swe kapitalne remonty z funduszu remontowego.

2. Fundusz remontowy tworzy się z części odpisów amortyzacyjnych pozostających do dyspozycji przedsiębiorstwa, z dochodów uzyskiwanych z likwidacji środków trwałych produkcyjnych (usługowych) oraz z innych źródeł przewidzianych w przepisach.

3. Nakłady i środki na kapitalne remonty powinny być przez przedsiębiorstwo objęte rocznym planem kapitalnych remontów, stanowiącym część składową planów techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw.

§ 34. 1. Procentową część odpisów amortyzacyjnych pozostających do dyspozycji przedsiębiorstwa ustala zjednoczenie na okres 5-letni z podziałem na poszczególne lata w ramach norm określonych dla zjednoczenia w trybie, o którym mowa w § 21 ust. 4 i 6.

2. Zjednoczenia, określając normy amortyzacji przeznaczonej do dyspozycji przedsiębiorstw, mogą zatrzymać część amortyzacji nie rozdzielonej, nie więcej jednak niż 10%, traktując ją jako rezerwę podlegającą rozdysponowaniu nie później niż do końca pierwszego kwartału roku planowego.

§ 35. 1. Przedsiębiorstwa wymienione w § 31 mogą dokonywać nakładów na kapitalne remonty w granicach środków funduszu remontowego będących do ich dyspozycji.

2. Banki w razie potrzeby mogą udzielać kredytów na kapitalne remonty, płatnych z przyszłych wpływów na fundusze remontowe, nie później niż w roku następnym. W uzasadnionych wypadkach (np. awaria) bank może określić dalszy termin spłaty kredytu.

§ 36. 1. Ze środków funduszu remontowego przedsiębiorstwa mogą również dokonywać nakładów inwestycyj-

nych w celu zastąpienia środków trwałych (inwestycje substytucyjne), jeżeli wymiana środków trwałych jest bardziej opłacalna od kapitalnego remontu.

2. Oddział wojewódzki banku w porozumieniu ze zjednoczeniem może ograniczyć lub cofnąć uprawnienie przedsiębiorstwa wynikające z ust. 1, jeśli stwierdzi, że przedsiębiorstwo finansuje z funduszu remontowego nieuzasadnione inwestycje, bądź gdy finansowanie z funduszu remontowego inwestycji powoduje nadmierne uszczuplenie środków na remonty kapitalne.

3. Nakłady na inwestycje dokonane na podstawie ust. 1 nie obciążają określonych w narodowym planie gospodarczym rozmiarów inwestycji.

§ 37. 1. Przedsiębiorstwa nie objęte uchwałą, o której mowa w § 31, zwane dalej „przedsiębiorstwami pozostałymi”, finansują swe inwestycje produkcyjne i kapitalne remonty z funduszu inwestycyjno-remontowego.

2. Fundusz inwestycyjno-remontowy tworzy się:

- 1) z amortyzacji pozostawionej do dyspozycji przedsiębiorstw,
- 2) z funduszu rozwoju lub z odpisów zysku w zależności od zasad gospodarki finansowej, obowiązujących w przedsiębiorstwach,
- 3) z dochodów z likwidacji środków trwałych służących celom produkcyjnym (usługowym),
- 4) z innych źródeł przewidzianych w obowiązujących przepisach.

3. Źródła i planowane przeznaczenie funduszu inwestycyjno-remontowego określa przedsiębiorstwo w planie finansowania inwestycji i kapitalnych remontów stanowiącym część składową rocznego planu techniczno-ekonomicznego. Przepisy § 32 mają w tym przypadku odpowiednie zastosowanie.

4. O przeznaczeniu środków funduszu na cele bądź inwestycyjne, bądź remontowe decyduje przedsiębiorstwo w zależności od potrzeb i wyników rachunku ekonomicznego.

5. Do przedsiębiorstw pozostałych stosuje się nadto przepisy § 34 i § 35 ust. 2.

§ 38. 1. Banki opłacają dokumenty rozliczeniowe dotyczące inwestycji i kapitalnych remontów przedsiębiorstw do wysokości środków pozostających do dyspozycji przedsiębiorstwa we właściwych funduszach (rachunek „B” funduszu rozwoju, fundusz remontowy, fundusz inwestycyjno-remontowy). W razie niewystarczalności środków banki opłacają dokumenty rozliczeniowe w ciężar rachunków rozliczeniowych przedsiębiorstw.

2. Banki opłacają również z rachunków rozliczeniowych przedsiębiorstw dokumenty rozliczeniowe dotyczące inwestycji w razie stwierdzenia, że nie mieszczą się one w granicach wartości kosztorysowej inwestycji przyjętych przez bank do finansowania.

3. Refundacja środków obrotowych wydatkowanych według ust. 1 i 2 na finansowanie inwestycji czy kapitalnych remontów powinna nastąpić z właściwych funduszy (rachunek „B” funduszu rozwoju, fundusz remontowy, fundusz inwestycyjno-remontowy) nie później niż do upływu terminu przewidzianego na opracowanie rocznego sprawozdania finansowego, jeżeli inne przepisy nie przewidują krótszego terminu. Refundacja środków zużytych na inwestycje w wypadkach wymienionych w ust. 2 może być dokonana na podstawie zezwolenia jednostki nadzorującej przedsiębiorstwo.

4. Środki obrotowe nie zrefundowane w terminie określonym w ust. 3 oraz koszty poniesione na inwestycje nie przyjęte przez bank do finansowania podlegają odpisaniu na straty przedsiębiorstwa.

§ 39. 1. Roczne rozmiary kredytu bankowego na inwestycje określa plan kredytowy przy uwzględnieniu rozmiarów inwestycji przedsiębiorstw określonych w narodowym planie gospodarczym. W razie zwiększonej akumulacji środków na cele inwestycyjne w stosunku do założeń przyjętych w planach finansowania inwestycji, plan kredytowy może określić rozmiary kredytu bankowego na poziomie dopuszczającym możliwość przekroczenia określonego w narodowym planie gospodarczym poziomu inwestycji przedsiębiorstw w granicach 5—10%.

2. Termin spłaty udzielonych przez banki kredytów na finansowanie inwestycji powinien być dostosowany do okresu, w którym ma nastąpić zwrot nakładów, z tym jednak że nie może przekraczać lat 5, licząc od planowego terminu oddania inwestycji do użytku. W uzasadnionych wypadkach bank może określić dłuższy okres spłaty kredytu.

3. Udzielone na inwestycje kredyty wraz z odsetkami podlegają spłacie ze środków rachunku „B” funduszu rozwoju lub — w przedsiębiorstwach pozostałych — ze środków funduszu inwestycyjno-remontowego. W razie braku środków na rachunkach tych funduszy bank pobiera odsetki za zwłokę. Odsetki za zwłokę obciążają wyniki przedsiębiorstw.

§ 40. Zjednoczenia mogą udzielać przedsiębiorstwom pożyczek lub dotacji ze swego funduszu rezerwowego na wykonanie remontów kapitalnych lub inwestycji substytucyjnych mających na celu usunięcie skutków awarii. Udzielone na ten cel pożyczki lub dotacje wpływają na fundusz remontowy przedsiębiorstwa lub — w przedsiębiorstwach pozostałych — na fundusz inwestycyjno-remontowy.

§ 41. 1. Przedsiębiorstwa finansują swe inwestycje socjalno-kulturalne ze środków:

- 1) funduszu zakładowego lub innych funduszy przeznaczonych dla załogi,
- 2) uzyskanych z likwidacji lub sprzedaży środków trwałych służących celom socjalno-kulturalnym,
- 3) z dotacji funduszy przeznaczonych na cele socjalno-kulturalne, a określonych odrębnymi przepisami, lub z budżetu.

2. Koszty kapitalnych remontów środków trwałych służących celom socjalno-kulturalnym przedsiębiorstwa pokrywają z funduszy remontowych lub inwestycyjno-remontowych.

3. Inwestycje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz inwestycje warunkujące wykonanie świadczeń dla załogi, przewidzianych w układach zbiorowych pracy, mogą być finansowane ze środków przeznaczonych na inwestycje produkcyjne.

4. Inwestycje socjalno-kulturalne podejmowane bez uprzedniego przyjęcia ich przez bank do finansowania podlegają pokryciu ze środków funduszu zakładowego lub z innych środków przeznaczonych dla załogi, a nie podlegających przelewowi na zakładowy fundusz mieszkaniowy. W razie braku środków na rachunkach tych funduszy nakłady, o których mowa, podlegają pokryciu w ciężar strat. To samo dotyczy zobowiązań wynikających z realizacji inwestycji socjalno-kulturalnych nie znajdujących pokrycia na bankowym rachunku finansowania tych inwestycji.

Inwestycje i kapitalne remonty jednostek i zakładów budżetowych.

§ 42. 1. Inwestycje jednostek i zakładów budżetowych mogą być realizowane w granicach nakładów inwestycyjnych określonych w planie inwestycyjnym właściwego ministerstwa.

2. Kapitalne remonty jednostek i zakładów budżetowych mogą być realizowane w granicach posiadanych na ten cel środków finansowych.

§ 43. Inwestycje i kapitalne remonty jednostek i zakładów budżetowych finansowane są ze środków przewidzianych w zatwierdzonych planach finansowych właściwych jednostek, a w szczególności:

- 1) ze środków przewidzianych na ten cel w budżecie,
- 2) z dotacji funduszy państwowych i społecznych,
- 3) z innych środków przewidzianych odrębnymi przepisami.

§ 44. Banki dokonują wypłat na inwestycje i kapitalne remonty jednostek i zakładów budżetowych do wysokości środków budżetowych i pozabudżetowych, pozostających na te cele do dyspozycji tych jednostek.

§ 45. 1. Banki przy finansowaniu budownictwa jednostek i zakładów budżetowych przyjmują na rachunek inwestora środki do wysokości planowego kosztu inwestycji.

2. Zmiana planowego kosztu inwestycji następuje w trybie określonym w odrębnych przepisach. Decyzje o pokryciu zwiększonego kosztu inwestycji ze środków budżetowych podejmuje organ uprawniony do przyznawania dodatkowych kredytów budżetowych.

3. Nadwyżki środków budżetowych pozostające na rachunku inwestora po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji podlegają zwrotowi do budżetu, nadwyżki zaś środków pozabudżetowych — na rachunki, z których zostały przelane. Przy dokonywaniu rozliczeń na pokrycie wypłat zalicza się w pierwszej kolejności środki pozabudżetowe.

§ 46. 1. Inwestycje i kapitalne remonty gospodarstw pomocniczych działających przy jednostkach budżetowych, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, traktuje się analogicznie jak inwestycje i kapitalne remonty jednostek macierzystych.

2. Przepisy §§ 42—45 stosuje się również do instytutów naukowo-badawczych, zarówno działających według zasad rozrachunku gospodarczego, jak też działających jako jednostki i zakłady budżetowe, jeżeli przepisy regulujące ich działalność nie stanowią inaczej.

III. Inwestycje i kapitalne remonty jednostek rozliczających się z budżetami terenowymi.

§ 47. Inwestycje jednostek objętych lub rozliczających się z budżetami terenowymi, z wyjątkiem inwestycji własnych przedsiębiorstw, mogą być realizowane w granicach nakładów inwestycyjnych, określonych dla tych jednostek w narodowym planie gospodarczym.

§ 48. 1. Inwestycje jednostek działających według zasad rozrachunku gospodarczego objęte spisami zadań inwestycyjnych, a realizowane na podstawie decyzji prezydiów rad narodowych, finansowane są:

- 1) ze środków amortyzacji scentralizowanej (§ 49),
- 2) ze środków budżetowych,
- 3) z innych środków przewidzianych w odrębnych przepisach.

2. Banki dokonują wypłat na inwestycje, o których mowa w ust. 1, do wysokości środków posiadanych przez inwestora.

3. Przekroczenie planowego kosztu inwestycji, jeżeli uprzednio koszt ten nie został zwiększony w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach, podlega pokryciu ze środków przeznaczonych na działalność bieżącą inwestora w ciężar wyników.

4. Minister Finansów może zarządzić, by w odniesieniu do niektórych grup przedsiębiorstw inwestycje, o których mowa w ust. 1, były przez bank finansowane z kredytu bankowego, podlegającego spłacie ze środków budżetowych lub amortyzacji scentralizowanej po zakończeniu inwestycji. W tym wypadku do finansowania inwestycji stosuje się odpowiednio zasady określone w §§ 9—17.

§ 49. 1. Amortyzacja przedsiębiorstw, jeżeli inne przepisy nie stanowią inaczej, podlega podziałowi na część pozostawioną do dyspozycji przedsiębiorstw i część przeznaczoną do odprowadzenia na rachunek amortyzacji scentralizowanej. Normy podziału określają prezydium rad narodowych co najmniej na okres lat 2, kierując się:

- 1) potrzebami przedsiębiorstw w zakresie kapitalnych remontów, wynikającymi z programów remontów planowo-zapobiegawczych,
- 2) szacunkiem nakładów na inwestycje własne przedsiębiorstw, ustalonym w narodowym planie gospodarczym. Prezydium rad narodowych mogą określić normy podziału amortyzacji na okresy dłuższe.

2. Jeśli przedsiębiorstwo realizuje inwestycje podejmowane na podstawie decyzji prezydium rady narodowej, przelewa ono bezpośrednio na rachunek finansowania tych inwestycji część lub całość amortyzacji przeznaczonej do odprowadzenia na rachunek amortyzacji scentralizowanej.

3. Amortyzacja scentralizowana gromadzi się na bankowych rachunkach do dyspozycji prezydium właściwej rady narodowej (wojewódzkiej, miasta wyłączonego z województwa, powiatowej, miasta stanowiącego powiat, dzielnicowej).

4. Środki gromadzone na rachunkach amortyzacji scentralizowanej przeznaczone są na finansowanie inwestycji podejmowanych na podstawie decyzji prezydiów rad narodowych oraz na udzielanie dotacji dla funduszy inwestycyjno-remontowych przedsiębiorstw w wypadkach, gdy środki tych funduszy są niewystarczające na sfinansowanie planowych potrzeb przedsiębiorstwa w zakresie kapitalnych remontów i inwestycji własnych przedsiębiorstw. Środki amortyzacji scentralizowanej nie wydatkowane w ciągu roku przechodzą na rachunek amortyzacji scentralizowanej roku następnego.

5. Prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) mogą centralizować na szczeblu województwa (miasta wyłączonego z województwa) amortyzację nie pozostawioną do dyspozycji przedsiębiorstw podległych prezydiom rad narodowych niższych szczebli.

6. Banki mogą udzielać krótkoterminowych kredytów na poczet planowanych wpływów na rachunki amortyzacji scentralizowanej.

7. Do amortyzacji przedsiębiorstw rozliczających się z budżetami terenowymi ma zastosowanie nadto § 30 ust. 4.

§ 50. 1. Inwestycje własne przedsiębiorstw oraz ich kapitalne remonty, jeżeli inne przepisy nie stanowią inaczej, finansowane są z funduszu inwestycyjno-remontowego przedsiębiorstw i z kredytu bankowego.

2. Fundusz inwestycyjno-remontowy przedsiębiorstw tworzy się z amortyzacji w części pozostawionej do dyspozycji przedsiębiorstw, z dochodów uzyskanych z likwidacji środków trwałych produkcyjnych, z dotacji uzyskanych z amortyzacji scentralizowanej, z funduszu rozwoju lub zysku zgodnie z obowiązującymi zasadami systemu finansowego oraz z innych środków przewidzianych w przepisach.

3. Poza tym do inwestycji własnych i kapitalnych remontów przedsiębiorstw podporządkowanych prezydiom rad

narodowych stosuje się przepisy § 35 ust. 2, § 37 ust. 3 i 4 oraz §§ 38, 39 i 41.

§ 51. Do finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek i zakładów budżetowych objętych budżetami rad narodowych stosuje się przepisy §§ 42—46.

IV. Finansowanie nakładów na opracowanie dokumentacji inwestycji.

§ 52. 1. Nakłady na opracowanie dokumentacji dla realizowanych inwestycji finansowane są ze źródeł właściwych dla finansowania inwestycji, dla której dokumentacja jest przeznaczona.

2. Określone w planach inwestycyjnych (jako odrębne zadania) dla jednostek planu centralnego nakłady na opracowanie przyszłościowej dokumentacji dla inwestycji centralnych i zjednoczeń, objęte umowami o dokumentację zawartymi po 1 stycznia 1966 r., podlegają sfinansowaniu z przyznanego przez bank na ten cel kredytu bankowego. Kredyt wraz z oprocentowaniem podlega rozliczeniu z chwilą przyjęcia przez bank do finansowania inwestycji, dla której przeznaczona była dokumentacja. Rozliczenia dokonuje się w ciężar środków przydzielonych inwestorowi na sfinansowanie inwestycji.

3. Kredytobiorca przedkłada bankowi co roku rozliczenie z zużycia kredytu.

4. Kredyt nie rozliczony (ust. 2) w ciągu dwóch lat od daty zakończenia prac w zakresie dokumentacji inwestycji podlega spłacie z funduszu rezerwowego zjednoczenia. Bank może w uzasadnionych wypadkach termin ten przedłużyć. W wyjątkowych wypadkach zjednoczenie za zgodą centrali banku może pokryć kredyt z funduszu inwestycyjnego zjednoczenia. Pokrycie kredytu bankowego ze środków budżetowych może nastąpić w trybie przewidzianym dla uzyskania dodatkowych kredytów budżetowych.

5. Nakłady na dokumentację dla własnych inwestycji przedsiębiorstwa pokrywają ze środków funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji przedsiębiorstw, a w braku środków na rachunkach właściwych funduszy (rachunek „B” funduszu rozwoju, fundusz inwestycyjno-remontowy) przedsiębiorstwa mogą wstępnie pokrywać koszty opracowań dokumentacyjnych ze środków obrotowych. Nakłady poniesione na opracowanie dokumentacji inwestycji nie wykorzystanej w okresie lat 2 od jej zakończenia podlegają odpisaniu w ciężar strat przedsiębiorstwa.

6. Nakłady na opracowanie dokumentacji przyszłościowej dla pozostałych inwestycji podlegają sfinansowaniu ze środków przydzielonych na wyodrębnione w planach inwestycyjnych zadania w zakresie dokumentacji przyszłościowej.

7. Dopuszcza się finansowanie w trybie określonym w ust. 1—6 nakładów na opracowanie uproszczonego projektu organizacji robót przygotowawczych bez uprzednio zatwierdzonego projektu wstępnego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

V. Finansowanie inwestycji szybko rentujących się, czynów społecznych i innych drobnych inwestycji.

§ 53. 1. Inwestycje szybko rentujące się finansowane są przez banki finansujące działalność eksploatacyjną jednostek inwestujących.

2. Do inwestycji szybko rentujących się zalicza się inwestycje związane z realizacją postępu technicznego i ekonomicznego oraz rozwojem produkcji eksportowej lub zastępującej import, jak też inwestycje zmierzające do zwiększe-

nia produkcji artykułów poszukiwanych na rynku lub usług dla ludności, pod warunkiem że:

- 1) efekt gospodarczy inwestycji zapewnia zwrot nakładów w okresie 3 lat od daty oddania inwestycji do użytku,
- 2) wartość kosztorysowa inwestycji nie przekracza 1 mln zł,
- 3) realizacja inwestycji polega głównie na nabyciu maszyn i urządzeń oraz ich montażu, a wartość robót budowlanych nie przekracza 15% kosztu inwestycji,
- 4) cykl realizacji nie przekracza 12 miesięcy.

3. Obliczenie efektów (ust. 2 pkt 1) dla typowych maszyn i urządzeń, aparatury pomiarowej i badawczej, których wartość jednostkowa łącznie z ich montażem nie przekracza kwoty określonej na wniosek właściwego ministra przez Ministra Finansów, może być dokonane przez ministerstwo lub zjednoczenie w porozumieniu z centralą banku. W tych wypadkach bank nie będzie żądał od inwestorów uzasadnienia efektywności nabywanych maszyn i urządzeń.

4. Prezes Narodowego Banku Polskiego (dyrektorzy naczelni Banku Inwestycyjnego lub Banku Rolnego) lub działający z jego upoważnienia dyrektor oddziału wojewódzkiego może wyrazić zgodę na przyjęcie do finansowania inwestycji o wartości kosztorysowej powyżej 1 mln zł lub gdy wartość robót budowlanych przekracza 15%, lecz mieści się w granicach 30% kosztu inwestycji, jak też gdy cykl realizacji przekracza 12 miesięcy, lecz nie trwa dłużej niż 18 miesięcy.

5. Inwestycje związane z produkcją eksportową lub zastępującą import banki mogą także przyjąć do finansowania, jeśli okres zwrotu nakładów nie przekracza lat 5, pod warunkiem że celowość inwestycji i jej efektywność dewizowa została potwierdzona przez właściwą centralę handlu zagranicznego.

6. Inwestycje, o których mowa w ust. 2—5, finansowane są ze środków własnych inwestora lub odrębnego kredytu bankowego, którego rozmiary określać będą plany kredytowe.

7. Bank w zależności od okresu, w którym ma nastąpić zwrot nakładów (ust. 2 pkt 1), ustala termin spłaty kredytu, nie dłuższy jednak niż 3 lata, a przy kredytach związanych z produkcją eksportową lub zastępującą import — niż 5 lat.

8. Spłata kredytu wraz z odsetkami następuje ze środków funduszu rozwoju lub funduszu inwestycyjno-remontowego.

§ 54. 1. Inwestycje podejmowane jako czyny społeczne, jak też inwestycje:

- 1) z funduszy gromadzkich i ze środków mienia gromadzkiego,
- 2) ze środków Społecznego Funduszu Odbudowy Kraju i Stolicy,
- 3) ze środków Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku,
- 4) z funduszu prewencyjnego Państwowego Zakładu Ubezpieczeń,
- 5) ze środków własnych warsztatów szkolnych przy szkołach zawodowych,
- 6) ze środków funduszu rozwoju bazy urządzeń motoryzacyjnych

mogą być realizowane bez ograniczeń co do rozmiarów nakładów wynikających z niniejszej uchwały.

2. Czyny społeczne mogą być podejmowane również w celu przyspieszenia realizacji zadań inwestycyjnych objętych planami inwestycyjnymi; o wartości czynów społecznych jednostki inwestujące mogą przekraczać określone dla nich w planie inwestycyjnym nakłady.

§ 55. 1. Inwestycje polegające na odpłatnym nabyciu środków trwałych od innych użytkowników gospodarki uspołecznionej mogą być podejmowane z planowych i ponad-

planowych środków własnych inwestora. Przedsiębiorstwom nabywającym środki trwałe od innych jednostek gospodarki uspołecznionej, a nie posiadającym środków własnych, bank może udzielić kredytu (kredyt nie limitowany) płatnego z przyszłej akumulacji środków na rachunkach funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji własnych przedsiębiorstw. Termin spłaty nie może przekraczać lat 5.

2. Ust. 1 ma zastosowanie również do odpłatnego nabycia maszyn i urządzeń zakupionych ze środków inwestycyjnych przez innych inwestorów, lecz przez nich nie zagospodarowanych.

§ 56. Niezależnie od inwestycji wymienionych w §§ 53—55 jednostki państwowe mogą dokonywać poza nakładami przewidzianymi w ich planach rocznych drobnych nakładów określonych przez Ministra Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

VI. Przepisy wspólne.

§ 57. 1. Banki mogą udzielać kredytów na finansowanie robót przygotowawczych dla inwestycji priorytetowych, centralnych, inwestycji jednostek budżetowych oraz inwestycji podejmowanych na podstawie decyzji prezydium rad narodowych, przewidzianych do realizacji w roku następnym, a odpowiadających wymaganiom określonym w § 1 oraz w § 2 ust. 1 pkt 1—2 i ust. 2. Kredytu udziela bank dla inwestycji planu centralnego na wniosek właściwego ministra, a dla inwestycji planów terenowych — na wniosek prezydium właściwej rady narodowej. Udzielony kredyt podlega spłacie ze środków inwestycyjnych w roku następnym.

2. Roboty przygotowawcze dla inwestycji zjednoczeń i przedsiębiorstw przyjętych przez bank do finansowania na rok następny bank może finansować ze środków własnych zjednoczenia lub inwestora bądź też z kredytu udzielonego na poczet środków roku następnego.

§ 58. 1. Przedsiębiorstwa prowadzące działalność eksploatacyjną, realizujące roboty w zakresie inwestycji i remontów kapitalnych przez własne brygady robocze, finansują wstępnie koszty robót ze swoich środków obrotowych.

2. Refundacja środków obrotowych ze środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji i remontów kapitalnych, jeżeli inne przepisy nie stanowią inaczej, następuje:

- 1) w odniesieniu do robót budowlano-montażowych — na zasadach ogólnych, obowiązujących dla rozliczeń za roboty budowlano-montażowe, z tym że nie są obowiązujące rozliczenia przy pomocy faktur jednorazowych oraz faktur za poszczególne etapy robót,
- 2) w odniesieniu do innych robót:
 - a) według cen wynikających z obowiązujących cenników lub
 - b) według kosztów własnych z doliczeniem planowej stopy zysku, jeżeli tak obliczona suma nie jest wyższa od sumy obliczonej według przepisu lit. a).
3. Odstępowanie przez przedsiębiorstwa dla działalności inwestycyjnej lub remontowej wyrobów własnej produkcji następuje według obowiązujących cen zbytu.

§ 59. 1. Wynagrodzenia za roboty i usługi wykonane na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło przez osoby fizyczne nie będące podatnikami w zakresie podatku obrotowego lub dochodowego, jeżeli dotyczą inwestycji i kapitalnych remontów w jednostkach działających według zasad rozrachunku gospodarczego, w tym również przedsiębiorstw w budowie, obciążają fundusz płac tych jednostek.

2. Banki finansują koszty utrzymania zarządu przedsiębiorstw w budowie i zarządów inwestycji nieprodukcyjnych

na podstawie preliminarzy kosztów utrzymania. Również na podstawie preliminarzy banki finansują wydatki związane ze szkoleniem załogi dla nowych zakładów i wydziałów produkcyjnych oraz koszty rozruchu nowych zakładów i wydziałów. Określone w preliminarzach koszty powinny się mieścić w granicach nakładów ustalonych na ten cel w dokumentacji inwestycji, a nadto wydatki osobowe — w granicach funduszu plac przydzielonego danej jednostce w trybie rozdziału zadań i środków narodowego planu gospodarczego.

3. Jednostki (zakłady) budżetowe opłacają wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, bezpośrednio ze środków przeznaczonych na inwestycje i kapitalne remonty.

§ 60. Wszelkie umowy, zlecenia, faktury i inne dokumenty rozliczeniowe dotyczące inwestycji i kapitalnych remontów powinny zawierać szczegółowe określenie rachunku bankowego, z którego ma nastąpić zapłata. Dokumenty rozliczeniowe dotyczące inwestycji powinny nadto określać rodzaj inwestycji oraz numer planu rzeczowo-finansowego.

§ 61. Przedsiębiorstwa odprowadzają bieżąco na rachunek funduszu remontowego lub inwestycyjno-remontowego wpływy z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych produkcyjnych; z funduszy tych pokrywane są koszty związane ze sprzedażą i likwidacją środków trwałych produkcyjnych.

§ 62. Zwroty środków inwestycyjnych lub środków przeznaczonych na finansowanie kapitalnych remontów wpływają na rachunki lub fundusze, z których zostały podjęte. Dotyczy to również wpływów z upłynienia aktywów związanych z realizacją inwestycji lub kapitalnych remontów.

§ 63. 1. Resortowe budownictwo mieszkaniowe, realizowane jako budownictwo państwowe lub jako spółdzielcze budownictwo resortowe, powinno być objęte nakładami ustalonymi w narodowym planie gospodarczym dla poszczególnych resortów lub prezydium wojewódzkich rad narodowych.

2. Resortowe budownictwo mieszkaniowe realizowane jako budownictwo państwowe finansowane jest z odpowiednich środków przewidzianych w niniejszej uchwale, w zależności od tego, do jakiej grupy inwestycji budowa została w planie inwestycyjnym zaliczona.

3. Zakłady pracy realizujące budownictwo mieszkaniowe jako państwowe budownictwo resortowe mogą — aż do momentu zakończenia i rozliczenia budowy — podjąć decyzję o przekształceniu budownictwa na spółdzielcze budownictwo resortowe, występując do banku o:

- 1) przeniesienie nakładów na rzecz spółdzielni budownictwa mieszkaniowego przejmującej budowę,
- 2) udzielenie spółdzielni budownictwa mieszkaniowego kredytu na sfinansowanie przejmowanej budowy.

Bank z przyznanego spółdzielni kredytu dokonuje refundacji środków wydatkowanych na sfinansowanie budowy do momentu jej przekazania, z równoczesnym odprowadzeniem uzyskanych z refundacji środków na dochód budżetu, lub — jeżeli budowa finansowana była z kredytu bankowego — na pokrycie kredytu.

4. Finansowanie innych form państwowego budownictwa mieszkaniowego regulują odrębne przepisy.

§ 64. Banki, instytucje ubezpieczeniowe i Polski Monopol Loteryjny finansują swoje inwestycje i kapitalne remonty na zasadach przewidzianych dla zjednoczeń i przedsiębiorstw rozliczających się z budżetem centralnym, z tym że na fundusz inwestycyjno-remontowy i zakładowy fundusz mieszkaniowy przelewają środki przewidziane w ich planach finansowych.

§ 65. 1. Kompetencje w zakresie dokonywania zmian w kredytach budżetowych na inwestycje i kapitalne remonty regulują odrębne przepisy.

2. W zakresie budżetów terenowych nie można — w trybie przenoszenia kredytów budżetowych — zmniejszać ogólnej sumy kredytów budżetowych przeznaczonych na inwestycje, z wyjątkiem:

- 1) przeniesienia kredytów na kapitalne remonty,
- 2) przeniesienia na zakup inwentarza jednostek i zakładów budżetowych kredytów budżetowych przeznaczonych na zakupy inwestycyjne.

3. Objęte budżetami terenowymi kredyty budżetowe na kapitalne remonty nie mogą być przenoszone na wydatki bieżące, z wyjątkiem wydatków na remonty bieżące.

§ 66. 1. Minister Finansów działając w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i właściwymi ministrami może:

- 1) wprowadzić zasadę przenoszenia na wyniki eksploatacyjne przedsiębiorstw wyników z likwidacji środków trwałych (różnicy między wartością ewidencyjną środków trwałych a sumą umorzenia powiększoną o saldo dochodów na likwidacji); przez likwidację środków trwałych rozumie się również ich odpłatne zbywanie,
- 2) wprowadzić zasadę finansowania z funduszy remontowych lub inwestycyjno-remontowych obok remontów kapitalnych również innych remontów.

2. Pozostają w mocy uprawnienia państwowych gospodarstw rolnych do przeznaczania całości amortyzacji na kapitalne remonty i tworzenia odrębnych funduszy inwestycyjnych.

§ 67. W celu uwzględnienia specyficznych warunków branżowych Minister Finansów może z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego ministra, w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i właściwym ministrem, wprowadzić określone odstępstwa od poszczególnych przepisów niniejszej uchwały, z zachowaniem jednak podstawowych zasad wynikających z tej uchwały.

§ 68. Przepisy niniejszej uchwały dotyczące ministrów stosuje się również do kierowników urzędów centralnych, a przepisy dotyczące zjednoczeń — do zarządów i innych jednostek nadzorujących przedsiębiorstwa rozliczające się z budżetem centralnym.

VII. Przepisy końcowe.

§ 69. Traci moc uchwała nr 84 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1964 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych (Monitor Polski Nr 23, poz. 100).

§ 70. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1966 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

319

UCHWAŁA Nr 279 RADY MINISTRÓW

z dnia 28 października 1965 r.

w sprawie oprocentowania środków trwałych w niektórych przedsiębiorstwach państwowych.

Na podstawie art. 9 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111), w celu stworzenia bodźców do pełniejszego wykorzystania środków trwałych, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Wprowadza się obowiązek oprocentowania środków trwałych państwowych przedsiębiorstw przemysłowych objętych planowaniem centralnym, zwanych dalej „przedsiębiorstwami”.

§ 2. 1. Oprocentowanie środków trwałych oblicza się od wartości początkowej środków trwałych zmniejszonej o ich dotychczasowe umorzenie.

2. Oprocentowaniem objęte są środki trwałe przedsiębiorstw, bez względu na to, czy są one użytkowane przez to przedsiębiorstwo, czy też przez inne jednostki organizacyjne, z wyjątkiem środków trwałych:

- 1) służących działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym w rozumieniu uchwały nr 402 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1963 r. w sprawie działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr 95, poz. 444),
- 2) uznanych w obowiązującym trybie za trwale nieczynne.

§ 3. Stawkę zasadniczą oprocentowania środków trwałych ustala się w wysokości 5% w stosunku rocznym.

§ 4. Suma oprocentowania środków trwałych obciąża wyniki działalności przedsiębiorstw.

§ 5. Równowartość oprocentowania odprowadza się na dochód budżetu Państwa.

§ 6. 1. Upoważnia się Ministra Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów — do zwalniania niektórych przedsiębiorstw lub ich grup od obowiązku oprocentowania środków trwałych, do przesunięcia terminu wprowadzenia oprocentowania, do ograniczenia oprocentowania do niektórych grup środków trwałych bądź do zmiany podstawy obliczania oprocentowania, jak również stawki określonej w § 3.

2. Upoważnia się Ministra Finansów do określenia szczegółowego trybu obliczania i odprowadzania należnych kwot z tytułu oprocentowania środków trwałych.

§ 7. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrowi Finansów oraz właściwemu ministrom.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1966 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz